

La llei catalana de biodiversitat, ara sí (2)

Cèsar Blanché

BioC-GReB, Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona, Av. Joan XXIII s/n, 08028 Barcelona. cesarblanche@ub.edu

Publicat *on-line*: 18 de maig de 2010

S'ha posat a informació pública l'**Avantprojecte de Llei de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural de Catalunya**, esperada des de fa força anys i que ha de ser el marc general de tota l'activitat de conservació i gestió de la diversitat biològica en el futur del nostre país. A la segona part de l'article s'analitzen els títols finals de la Llei i, en la tercera, el tractament que hi rep la flora, així com les conseqüències pràctiques que se'n derivaran.

[Enllaç a la primera part de l'article](#)

Títol IV (continuació)

El títol regula també els programes de cultiu *ex situ* i la definició d'àrees crítiques, i inclou les mesures de protecció d'arbres i arbredes monumentals i, desplegant la llei espanyola de biodiversitat, la creació del catàleg d'espècies exòtiques invasores. La pertinença d'una espècie a aquest catàleg prohibeix la seva introducció al medi natural així com la tinença i el comerç, amb la previsió d'un programa d'actuació específic de gestió i/o eradicació (art. 56.2) i d'un pla de seguiment (art. 56.3).

De manera destacada i com a novetat, el capítol 2 d'aquest títol es refereix a la conservació de la diversitat genètica com a objectiu de la Llei, adoptant, per primera vegada al nostre país, normes per a la protecció del tercer element de la biodiversitat (a més dels ecosistemes i de les espècies). Tot i que, comparativament, es tracta d'un apartat poc desenvolupat, com a mínim s'hi estableix el règim d'autoritzacions per a bioprospecció i ús biotecnològic i, sobretot, per l'ús de genotips particulars en activitats de reforestació o restauració ecològica que podrien contaminar genèticament els genotips silvestres, a més del registre de bancs de material biològic i genètic.

La conservació d'hàbitats amenaçats (anàlogament a la de les espècies), es resol a partir d'una llista d'hàbitats, del corresponent catàleg d'hàbitats amenaçats i dels preceptius plans de recuperació i de conservació, amb un esment particular a les zones humides (art. 64).

Al Capítol 5è del Títol IV es tracta del sistema d'espais naturals protegits, amb la corresponent normativa de gestió i de planificació. La consideració de sistema general, fa que s'hi incloguin tant els espais PEIN actuals, que seguiran existint, com els derivats de normatives internacionals; en especial, els espais Natura 2000 es consideren un subsistema, però que s'integra al PEIN (art. 82.5), que esdevé així el nucli del nou sistema d'ENP. Es reconeix un total de 9 figures diferents: 1) Reserves naturals, 2) Parcs nacionals, 3) Parcs naturals, 4) Monuments naturals, 5) Àrees marines protegides, 6) ZEC (Zones especials de conservació, Natura 2000), 7) ZEPA (Zones per a les aus, Natura 2000), 8) Zones humides d'importància internacional (Conveni Ramsar) i 9) ZEPIM (Zones d'importància per al Mediterrani, Conveni de Barcelona).

Títol VI

Regula els instruments d'informació, recerca i avaluació de la biodiversitat, amb la creació d'un Sistema d'Informació sobre el patrimoni natural (SIPN), del qual fan part diverses fonts, però la llei reconeix explícitament el Banc de Dades de Biodiversitat, com a constitutiu del sistema i, també en compliment de la llei espanyola, incorpora un sistema d'informació sobre coneixements i usos tradicionals de la biodiversitat.

Títol VII

S'ocupa dels mecanismes de participació social i incorpora el reconeixement a les activitats de custòdia del territori, així com el reconeixement a persones o entitats i, en particular, la possibilitat de desenvolupar "Plans d'acció per la biodiversitat", per part d'empreses, universitats, associacions, ens locals, etc. Si bé es poden entendre aquesta mena de "Plans" com a mesura de foment de la implicació col·lectiva en la conservació de la biodiversitat, les mesures de control que es reserva l'administració competent semblen massa febles (art 111) per evitar una munió d'iniciatives que podrien ser contraproductives i amb escassa solvència científica i tècnica que poden fer més mal que bé, basades en la "bona fe". Sembla que l'autorització prèvia per a qualsevol pla d'aquest tipus hauria de ser imprescindible, de manera semblant a l'avaluació d'impacte ambiental de qualsevol actuació.

Els art. 114-115 estableixen la creació d'una Comissió Científica Assessora de la Natura i d'un Consell Social de la Natura que venen a substituir l'actual Consell de Protecció de la Natura que havia esdevingut poc operatiu.

Títol VIII

Regula els instruments econòmics i financers destinats a la conservació de la biodiversitat, a través de diversos mecanismes (ajuts, etc.). Una nova figura que apareix (per enèsima vegada derivada de la llei espanyola) és el "Fons de conservació del patrimoni natural", que procedeix de tres fonts principals: els pressupostos de la Generalitat, els provinents d'altres administracions (els que preveu l'Estat, més els destinats al foment d'actuacions –ONG's, etc.–) i els fons comunitaris. Caldrà estar molt atents a la participació relativa d'aquestes tres fonts, per valorar l'esforç respectiu i la contribució a la suma total, que naturalment hom esperaria que augmentés notablement respecte a l'actualitat. Hi ha d'altres fonts menors (possibles donacions, fins i tot en forma de terrenys, import de taxes afectes al Fons i l'import de les sancions que es determinin) que podrien contribuir també a dotar aquest Fons, tot i que no sembla que en quantitats massa significatives. Més importants podrien ser altres mesures previstes, com ara exempcions fiscals per a propietaris o agents de custòdia amb gestió de territori orientada a la conservació o el pagament del deute tributari amb terrenys d'elevat valor ecològic, que, a més, permeten visualitzar el valor econòmic real de la biodiversitat.

Títol IX

Tracta de les infraccions, sancions i altres mesures de compliment de la llei, que han de seguir el que estableix la *Llei* espanyola, amb multes (art. 124), més elevades que les anteriors (que poden ser actualitzades per Decret, segons la disposició desena). No resta definida la valoració exacta dels danys efectuats sobre els individus o les poblacions, i probablement caldrà esperar a normes de menor rang que desenvolupin la llei.

Disposicions

Les disposicions transitòries, finals, etc., determinen adaptacions formals i de terminis, de les quals destaquem: a) el termini d'un any –des de l'aprovació de la Llei– per aprovar el Pla d'Acció del sistema d'ENP, b) la transformació dels actuals PNIN en Monuments Naturals, c) el termini d'un any per a regular els aspectes fiscals abans esmentats i per a adaptar els plans dels ENP, d) el termini de cinc anys per adquirir els terrenys qualificats com a reserva integral i e) la modificació de noms o de tipus de figura per a alguns espais protegits.

Editat per: E. Aguilar & J. López-Pujol

Citació recomanada: Blanché, C. 2011. *E-Opinió núm. 15: La llei catalana de biodiversitat, ara sí (2)*. Portal de Biologia de la Conservació de plantes. Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona. URI: <http://hdl.handle.net/2445/23923>

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 Espanya de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/)

